

[Træff.]

samme status for forskellige kategorier af lærere ved de højere uddannelsesinstitutioner, og her mener vi, at overenskomstmæssige ansættelser er det rigtige, idet tjenestemandsbegrebet er et forældet begreb, som den hastige udvikling, der er i de fleste fag, ikke berettiger til opretholdelse af.

Endvidere mener vi, at ved at gå ind for en overenskomstmæssig ansættelse kan man opnå det, at en lærer kan undervise på flere institutioner. Man kunne f. eks. tænke sig, at en lærer i matematik underviser 2 dage ved Københavns universitet først i ugen og 2 dage sidst i ugen ved Roskilde universitetscenter. Det kan man ikke rigtig tænke sig for øjeblikket.

Det er umuligt at forbigå forskningen, hvis man vil give et allroundbillede af problemerne ved universiteter og højere læreanstalter. Her mener fremskridtspartiet, at kontraktforskningen må have en langt mere central og dominerende plads end nu. Der kan være tale om statskontrakter og private kontrakter, hvor en veldefineret opgave løses for en forud aftalt sum og den enkelte undervisningsinstitution stiller lokaler, udstyr, kontorfaciliteter og andet til rådighed mod et passende vederlag. Selvfølgelig skal det gælde her, at alle resultater skal publiceres, og at forskeren er ansvarlig for en rimelig udvikling i hans projekt, som til stadighed er under kontrol.

Det er givet, at med så stort et budget, ca. 2 mia. kr., som vi har til de højere uddannelser, bør samfundet sikre sig, at optimale løsninger opnås, og skatterborgeren har krav på en meget ansvarsbevidst handling fra folketingets side. Vi finder, at med dette forslag kan vi afpolitiserer vore universiteter og højere læreanstalter og igen gøre faglig kvalitet til det kendemærke, det har været før for vore læreanstalter og universiteter. Vi mener ikke, at det, hvis man oprettholder den nuværende struktur, er nødvendigt med yderligere udbygning af universitetscentre. Hvis man vil gå ind på en helhedsløsning, vil vi være til at tale med.

Brøndlund Nielsen (V):

Indledningsvis vil jeg sige et par bemærkninger om indstillingen til uddannelse i almindelighed. Ministeren nævner i sin rede-

gørelse den kritik, der er for øjeblikket af uddannelsen. Vi kender vel nogle grunde hertil. Uanset velstandsstigningen har mange i befolkningen økonomiske problemer, og opmærksomheden omkring skatetrykket fører let til kritik af en af samfundets allerstørste udgiftsposter. En del mennesker føler også, at samfundsudviklingen rummer uheldige tendenser, mindre tilfredsstillende arbejdsituationer, og at der sker for mange forandringer, der truer de vante livsformer.

Uddannelse og udvikling hænger sammen, og kritik mod det sidste udstrækkes let til det første, men jeg vil gerne sige, at kritik af uddannelsen ud fra disse motiver i det store og hele er uberettiget. Uanset hvilken retning man ønsker udviklingen skal have, er uddannelse og dygtiggørelse til at klare opgaverne meget væsentlig. Det gælder ikke mindst for et råstoffattigt land som Danmark. Vi kan se mange eksempler på det. Tager vi vor industri, er det kemisk industri, medicinalindustri, elektronik og lignende ting, hvor vidensfaktoren spiller en afgørende rolle i forhold til materialerne. Det er sådanne steder, vi har oplevet vor største fremgang. Og tager vi vort landbrug, ved vi, at det er blandt verdens førende, trods det at såvel vore jordbundsforhold som vore klimaforhold absolut ikke er førsteklases. Det er altså uddannelse, det her drejer sig om, og jeg synes, det er vsæntligt at understrege disse ting som baggrund i den debat, vi her har.

Jeg vil derefter vende mig til de problemfelter, vi må tage op i denne drøftelse, og først omtale de videregående uddannelsers dimensionering, hvor mange af en årgang det er hensigtsmæssigt at få igennem disse langvarige uddannelser, både set ud fra samfundets behov for langvarigt uddannet arbejdskraft og de omkostninger, der er forbundet hermed, og set ud fra de enkelte personers ønske om at uddanne sig.

Vi er i venstre af den mening, at de videregående uddannelser har fået et sådant omfang, at en nærmere fastlæggelse af rammerne er nødvendig. Disse uddannelser er så bekostelige, og så mange mennesker er berørt af forholdene omkring dem, at en nærmere styring må til. Mangel på balance mellem antallet af uddannede og beskæfti-